

Torsdagen den 5 september

Kl. 12.00–12.20

§ 1 Avsägelse

Andre vice talmannen meddelade att *Ylva Johansson* (S) avsagt sig uppdraget som ledamot av riksdagen.

Kammaren biföll denna avsägelse.

Andre vice talmannen meddelade

att *Johan Pehrson* (L) avsagt sig uppdragen som ledamot i finansutskottet samt som suppleant i konstitutionsutskottet och i justitieutskottet,
att *Juno Blom* (L) avsagt sig uppdraget som ledamot i justitieutskottet,
att *Mats Persson* (L) avsagt sig uppdraget som ledamot i utbildningsutskottet,

att *Arman Teimouri* (L) avsagt sig uppdraget som suppleant i finansutskottet,

att *Maria Arnholm* (L) avsagt sig uppdraget som ledamot i krigsdelegationen,

att *Jan Björklund* (L) avsagt sig uppdraget som ledamot i krigsdelegationen samt

att *Christer Nylander* (L) avsagt sig uppdraget som ledamot i krigsdelegationen.

Kammaren biföll dessa avsägelse.

§ 2 Anmälan om kompletteringsval

Andre vice talmannen meddelade att Liberalernas riksdagsgrupp anmält *Mats Persson* som ledamot i finansutskottet, *Johan Pehrson* som ledamot i justitieutskottet och i krigsdelegationen samt som suppleant i finansutskottet, *Maria Arnholm* som ledamot i utbildningsutskottet, *Jan Björklund* som suppleant i konstitutionsutskottet, *Juno Blom* som suppleant i justitieutskottet och som ledamot i krigsdelegationen samt *Allan Widman* som ledamot i krigsdelegationen.

ledamot i finansutskottet

Mats Persson (L)

ledamot i justitieutskottet

Johan Pehrson (L)

ledamot i utbildningsutskottet

Maria Arnholm (L)

suppleant i konstitutionsutskottet

Jan Björklund (L)

suppleant i finansutskottet

Johan Pehrson (L)

suppleant i justitieutskottet

Juno Blom (L)

ledamöter i krigsdelegationen

Juno Blom (L)

Johan Pehrson (L)

Allan Widman (L)

§ 3 Anmälan om subsidiaritetsprövning

Andre vice talmannen anmälde att utdrag ur prot. 2018/19:41 för torsdagen den 29 augusti i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in från trafikutskottet.

§ 4 Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Följande skrivelse hade kommit in:

Interpellation 2018/19:308

Till riksdagen

Interpellation 2018/19:308 Lagstiftningen kring könsdysfori
av Mikael Oscarsson (KD)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 20 september 2019.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor för statsrådet Hallengren.

Stockholm den 29 augusti 2019

Socialdepartementet

Lena Hallengren (S)

Enligt uppdrag

Marianne Jenryd

Expeditionschef

Andre vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2018/19:FPM56 Beslut om ett strategiskt innovationsprogram för Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) 2021–2027 och Förordning om Europeiska institutet för innovation och teknik (omarbetning) COM(2019) 331, COM(2019) 330 till utbildningsutskottet

2018/19:FPM57 Meddelande om en åtgärdsplan för att stärka rättsstatsprincipen inom unionen 2018/19:FPM46, COM(2019) 343 till konstitutionsutskottet

§ 6 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2018/19:145 till socialutskottet

2018/19:155 och 157 till justitieutskottet

2018/19:156 till utrikesutskottet

Skrivelse

2018/19:146 till socialutskottet

EU-dokument

COM(2019) 330 och COM(2019) 331 till utbildningsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 7 oktober*.

COM(2019) 354 till finansutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 28 oktober*.

§ 7 Svar på interpellation 2018/19:303 om ersättning till markägare

Svar på

interpellationer

Anf. 1 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Edward Riedl har ställt ett antal frågor till finansministern om ersättning till markägare när staten tar i anspråk mark för infrastrukturprojekt. Arbetet inom regeringen är så fördelat att det är jag som ska svara på interpellationen.

Medel för ersättning till markägare finns budgeterat i de projekt där mark behöver lösas in. Någon separat post för ersättningar finns således inte i statens budget, utan det ingår i de anslag för investeringar som Trafikverket disponerar.

Att Trafikverket ska erlagga ersättning till markägare när mark tas i anspråk enligt en fastställd vägplan enligt väglagen eller en järnvägsplan enligt lagen om byggande av järnväg är reglerat i respektive lag. När det gäller hur storleken på ersättningen ska bestämmas hänvisar dessa lagar till bestämmelser i expropriationslagen. Ersättningen för marken ska som

utgångspunkt uppgå till marknadsvärdet plus 25 procent. Utöver det finns det möjlighet att få ersättning för vissa övriga skador och kostnader.

En värdering av den mark som behöver tas i anspråk görs i varje enskilt fall. Normalt görs frivilliga överenskommelser om ersättning. Men om en markägare inte kommer överens med Trafikverket om ersättningens storlek avgörs frågan i domstol. Jag har stort förtroende för att Trafikverket tillämpar lagstiftningen på ett korrekt sätt, och jag varken får eller vill uttala mig om ersättningsnivåerna i enskilda fall.

Anf. 2 EDWARD RIEDL (M):

Fru talman! Jag vill tacka ministern för svaret.

Jag har frågat ministern om det är rimligt att staten kan stjäla mark av enskilda medborgare utan att ge marknadsmässig ersättning. Jag har ställt frågan utifrån ett fall som just nu pågår i Umeå. Men det här har hänt på andra ställen, framför allt i Norrland. I Umeå tänker Trafikverket bygga väg för att få ihop den sista delen av Västra länken, vilket är bra.

Jag står fullt och fast bakom det som alla partier i Sveriges riksdag är överens om: att staten ska ha rätt att ta mark i anspråk för att bygga viktig samhällsinfrastruktur. Allt annat vore orimligt. Problemet här är att Trafikverket kommer att ersätta de enskilda markägarna med 50 000 kronor per hektar. När det är gjort kommer Trafikverket att kunna skala bort jorden och sälja för 250 000 per hektar. Det är jord som någon annan äger i dag.

Därför har jag ställt en fråga till ministern. Den handlar inte om hur det ser ut, vilket ministern har svarat på, fru talman. Jag har frågat ministern om han tycker att detta är rimligt och om vi bör göra något åt detta. Ministerns svar har vi hört här i kammaren. Men det handlar egentligen om att man har fullt förtroende för tjänstemännen på Trafikverket och att om parterna inte är överens avgörs det i domstol.

Fru talman! Jag har två invändningar mot det svar jag får från ministern. Den första är att markägarna tycker att detta är orimligt, men det gör även Trafikverkets tjänstemän som har att förhålla sig till lagstiftningen. De tycker inte på något sätt att det här känns bra i magen. Det förstår jag. Man tar nämligen någons egendom, som är värd betydligt mycket mer. Sedan låter man någon annan tjäna pengar på detta. Det var den första delen.

Den andra delen är att ministern hänvisar till domstolen. Ja, det är på det sättet det ser ut i dag när man inte kommer överens. Men domstolen har, precis som Trafikverkets tjänstemän, att förhålla sig till lagen.

Fru talman! Det som vi håller på med här i riksdagen är ju lagstiftning, och regeringen bereder förslag till riksdagen, det vill säga lagförslag. Om något inte fungerar, om vi tycker att något inte stämmer och om någonting är fel är det vårt arbete att ändra på det. Vårt arbete är inte att rabbla upp hur lagstiftningen ser ut och hur domstolar fungerar. Jag vet mycket väl hur det fungerar.

Frågan är: Tycker ministern att det är rimligt att man kan stjäla mark på det här sättet? De tjänstemän som har i uppgift att göra det tycker nämligen inte att det är rimligt. Jag tycker inte att det är rimligt.

Kommer ministern att på något sätt bidra till att vi ser över detta?

Anf. 3 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag vill tacka Edward Riedl för engagemanget.

Edward Riedl vet mycket väl att jag inte kan eller får uttala mig om det i det enskilda fallet är lämpliga ersättningar eller inte. Därför är det bra att det är så väl ordnat; en markägare som inte är nöjd med ersättningen, som inte tycker att man får tillräckligt stort värde utifrån den marknadsvärdering som görs, har möjlighet att överklaga detta. Det tas upp i mark- och miljödomstolen. Det är till och med ordnat på ett sådant sätt att Trafikverket står för inte bara sina kostnader utan även den klagandes kostnader. Jag som markägare ska alltså inte behöva tveka att föra frågan vidare till domstol. Det är en viktig princip i sammanhanget. Då får man saken prövad med den nuvarande lagstiftningen.

Det är klart att det alltid kommer att finnas skilda uppfattningar när det gäller om marknadsvärderingen är rätt gjord. På vilket sätt man kan tillgodogöra sig ytskikt och motsvarande ska också ingå i värderingen. Principen bakom lagstiftningen är nämligen att markägaren inte ska hamna i en sämre sits än om marken inte togs i anspråk.

Därför är det viktigt att vi har den ordningen. Naturligtvis är detta en princip som vi har haft under en väldigt lång tid. Jag tror att det är 1940 års vägslag som har varit vägledande här. Senast en förändring gjordes var under alliansregeringens tid. Den lagstiftning som vi alltså nu har att förhålla oss till är den som togs fram under Fredrik Reinfeldts regeringstid. Då formulerade man bland annat kravet på en ersättning om plus 25 procent för att försäkra markägaren om att denne inte ska hamna i en sämre sits utan snarare i en något bättre. Detta måste vara utgångspunkten.

Jag delar Edward Riedls utgångspunkt, och det tror jag att alla gör som värnar vikten av att kunna göra bra infrastrukturinvesteringar. När man gör detta måste det finnas en rimlig ersättning till markägare. Den ska vara sådan att man inte hamnar i en sämre sits än om marken inte togs i anspråk. Detta måste vara utgångspunkten för Trafikverkets agerande och för domstolarnas prövning. Denna utgångspunkt har också regeringen.

Anf. 4 EDWARD RIEDL (M):

Fru talman! Ministern undviker konsekvent att svara på grundfrågan. Hur lagstiftningen ser ut i dag är vi båda två väl medvetna om. Poängen med denna debatt som jag har kallat till i dag är: Om vi nu ser att det inte fungerar, är ministern beredd att göra något åt detta?

Vad gäller marknadsmässiga värderingar kan man ha många olika uppfattningar om hur sådana ska göras. Men i dessa fall, som framför allt drabbar Norrland, har Trafikverket sagt att marken inte är värd så mycket och att man därför inte tänker ersätta så mycket när man gör intrång. Problemet i detta gäller att Trafikverket i sitt upphandlingsunderlag till entreprenörerna säger att dessa kan få skala av mark till ett värde av 250 000 kronor per hektar. Det här är ett sätt för Trafikverket att hålla kostnaderna för vägbyggnationen nere. Man vet redan från början att det man ersätter den enskilde med – 50 000 kronor per hektar – inte är i närheten av värdet på den mark som man tar i anspråk.

Då är frågan om ministern tycker att detta är rimligt eller inte. Han behöver inte uttala sig om det enskilda fallet; det finns fler liknande fall. Min uppfattning är att detta inte är rimligt och att man behöver göra något åt detta. Man bör stärka skyddet för den enskilde.

Om man tycker att det är en rimlig princip att ersätta enskilda med 20 procent av värdet skulle ju socialförvaltningarna i förlängningen ta enskilda lägenheter här i Stockholm i anspråk. De kan då ersätta lägenheter värda 5 miljoner kronor med 1 miljon kronor och säga att man ändå får en liten summa. Detta är ungefär vad man ger när man tar mark i anspråk uppe i Norrland.

Jag tror att alla förstår att detta är helt orimligt och att vi behöver göra något åt det. Men ministern ger egentligen inget svar i sakfrågan utan konstaterar hur det ser ut i dag.

Fru talman! Min enda fråga till ministern är: Tycker ministern att detta är rimligt från statens sida, när man redan från början vet att marken är värd fem gånger mer än det man ersätter den enskilde med? Det är själva grundfrågan. Om ministern inte tycker att det är rimligt, låt oss då hjälpas åt att förändra lagstiftningen. Det är ju vårt jobb. Om vi upptäcker att något inte fungerar så som det borde har vi möjlighet att här i kammaren ändra lagar.

Om ministern inte kan tänka sig att vara med och ta ett sådant initiativ kommer åtminstone jag att lägga fram en motion på området. Sedan får kammaren pröva detta igen. Jag tycker att det är orimligt och oanständigt att enskilda kan bli bestulna på värden genom att staten bara tar, grabbar åt sig, och låter någon annan tjäna pengar på andras egendom. Det är helt orimligt.

Anf. 5 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag är inte säker på att argumentationen blir bättre genom att man använder begrepp som ”bestulen” eller andra kraftiga invektiv i en fråga där man gör en egen bedömning av markvärdet, vilket Edward Riedl gör, och drar egna slutsatser. Om det hade varit så som Edward Riedl påstår hade vi sannolikt haft ett antal fällande domar i mark- och miljödombstolen och i de överinstanser som prövar detta så att Trafikverket hade fått backa. Så är dock inte fallet.

Jag som statsrådet måste respektera att det är domstolar som avgör dessa fall. Det vore bra om även riksdagsledamoten tänkte på det. I detta fall har domstolarna inte kommit fram till några andra ställningstaganden. Det är viktigt för svensk rättssäkerhet.

Det är också viktigt att säga att det inte handlar om en 20-procentig del utan om 25 procent extra av värdet. Om Edward Riedl själv har synpunkter på värderingen må vara hänt, men det är markägaren som avgör och har möjlighet att gå vidare till nästa instans som får ta ställning till om värderingen är rimligt gjord. Om man tycker annorlunda än Trafikverket får det prövas av domstolsväsendet.

Jag vill inte ha en ordning där enskilda riksdagsledamöters uppfattning om markvärdet är det som ska styra lagstiftningen eller vilken ordning vi ska ha framöver. Jag kan konstatera att senast riksdagen hanterade dessa frågor i motionssammanhang fanns det heller inga krav på en sådan förändring.

Jag välkomnar en debatt. Jag tycker att såväl äganderätsfrågor som frågor om förutsättningar för investeringar är väldigt viktiga. Jag tror också att det är otroligt viktigt inte minst givet de stora samhällsinvesteringar vi står inför – 700 miljarder i infrastrukturinvesteringar, vilket är 100 miljarder mer än under den tid då vi hade en borgerlig regering. Detta är

såklart viktiga samhällsinvesteringar, och då måste vi ha en ordning som gör att människor känner sig trygga med den ersättning de får när järnväg ska dras fram eller en väg byggas. En sådan ordning tycker jag att vi har.

Återigen kan jag inte uttala mig om det enskilda fallet. Huruvida värderingen ska vara 50 000 eller något annat ska jag definitivt inte uttala mig om. Det är domstolar som har att avgöra om det är en lämplig eller rimlig värdering.

Anf. 6 EDWARD RIEDL (M):

Fru talman! Låt mig korrigera ministern på några punkter. Det är inte jag som gör markvärderingen. Så ska vi absolut inte ha det. Det är ministerns egen myndighet och de tjänstemän som jobbar på den myndighet som ministern har ansvar för som konstaterar att de kommer att kunna sälja jord för 250 000 kronor per hektar, trots att de bara ersätter den enskilde med 50 000. De tycker själva att den lagstiftning som finns i dag ger orimliga konsekvenser för markvärdering, framför allt i Norrland där man har väldigt låga markvärden trots att marken är värd mycket. Det är denna ordning man följer.

Då kan man antingen tycka att det är rätt och rimligt att man gör på detta sätt så att enskilda inte får marknadsmässig ersättning, eller så tycker man att det är fel. Min uppfattning, fru talman, är att det är fel. Det handlar då inte om att jag gör markvärderingar. Ministerns egna tjänstemän på myndigheten tycker att detta är fel. Vårt arbete här, fru talman, är att förändra lagstiftning när den inte fungerar på det sätt vi vill. Ministerns svar på detta är att vi ska låta domstolarna avgöra. Men domstolarna dömer ju enligt den lagstiftning som finns i dag och som inte täcker in detta område, vilket den borde göra.

Jag har ingen annan uppfattning än ministern om att staten ska ha denna rätt. Men jag tycker inte att staten ska ha rätt att ta saker och ersätta en liten skärva av det man har tagit. Ministern tycker då att jag använder kraftuttryck. Jo, men jag tycker att detta är stöld. Om man tar något av en annan människa utan att ersätta det på ett rimligt sätt har man faktiskt stulit till sig det. Det är så de markägare som har utsatts för detta känner det. Staten tar – stjal – av det som är deras.

Jag tycker att detta är orimligt och tänker därför ta initiativ till att försöka förändra det här. Jag beklagar att ministern inte delar min uppfattning.

I övrigt får jag tacka för debatten. Vi lär återkomma i frågan.

Anf. 7 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag välkomnar debatten och tycker att det är viktigt att vi ständigt prövar om det behöver ske förändringar i lagstiftning.

Det görs en värdering, och värderingen kan prövas. I den värderingen finns också förutsättningar att titta på om det finns ett ytskikt eller en matjord som skulle kunna användas på annat sätt. Vi är faktiskt ganska vana vid att det är så vid markexploatering. Om mark har förutsättningar att sedan bli bostadsmark och detta finns med i detaljplan eller i andra planer från kommunen ökar värdet, och det tar man hänsyn till när man exproprierar. Det är för övrigt en ganska vanlig finansieringsprincip för en del infrastrukturbyggande.

Det här är alltså en ganska välkänd och etablerad metod som hittills har tjänat oss väl sedan ungefär 1940. Det gjordes en justering 2010–2011, då ersättningen höjdes ytterligare, så att man ska få en kompensation på plus 25 procent.

Det ankommer inte på mig eller på Edward Riedl att här stå och uttala sig om huruvida kompensationen är rätt eller fel i några enskilda fall, utan det är domstolar som har makten att pröva det. I de fall där domstolar prövar detta är det ytterst sällan de kommer till ett annat ställningstagande än det som var utfallet från Trafikverkets sida. Gör domstolen det är det dess utslag som gäller. Så ska det vara i ett rättssamhälle. Jag värnar i detta fall ett rättssamhälle.

Sedan ska vi alltid pröva lagstiftningen. Jag välkomnar den debatten när det gäller både denna fråga och naturligtvis väldigt många andra.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 8 Bordläggning och beslut om förlängd motionstid

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Propositioner

2018/19:158 En ny reglering för tjänstepensionsföretag

2018/19:159 Nya regler för pensionsstiftelser med anledning av andra tjänstepensionsdirektivet

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för ovanstående propositioner skulle förlängas till och med *onsdagen den 25 september*.

§ 9 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 29 augusti

2018/19:308 Lagstiftningen kring könsdysfori

av *Mikael Oscarsson* (KD)

till socialminister *Lena Hallengren* (S)

den 30 augusti

2018/19:309 Diplomatiska garantier

av *Ludvig Aspling* (SD)

till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

2018/19:310 Lägre kapitalkrav för privata aktiebolag

av *Tony Haddou* (V)

till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

den 2 september

Prot. 2018/19:112

5 september

2018/19:311 Ändamålsenligt materiel för kvinnor i försvaret

av *Alexandra Anstrell* (M)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

den 4 september

2018/19:312 En avvägning mellan havsbaserad vindkraft och naturvärden

av *Staffan Eklöf* (SD)

till miljö- och klimatminister Isabella Lövin (MP)

2018/19:313 Handelsavtalet med Mercosur

av *Lorena Delgado Varas* (V)

till statsrådet Ann Linde (S)

2018/19:314 En moderniserad och teknikneutral gentekniklagstiftning

av *Staffan Eklöf* (SD)

till statsrådet Jennie Nilsson (S)

§ 10 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 29 augusti

2018/19:926 Husbilar och WLTP

av *Ann-Charlotte Hammar Johnsson* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2018/19:927 Servicenivån inom lantmäteriområdet

av *Lars Beckman* (M)

till statsrådet Per Bolund (MP)

2018/19:928 Hälsobistånd

av *Anders Österberg* (S)

till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2018/19:929 Ökade arbetsplatsrelaterade olyckor bland elektriker

av *Saila Quicklund* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2018/19:930 Friår

av *Lars Beckman* (M)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2018/19:931 Lootlådor

av *Fredrik Lindahl* (SD)

till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

den 30 augusti

2018/19:932 Besiktningsskrav på restaurangbåtar och pråmar

av *Lars Mejern Larsson* (S)

till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

Prot. 2018/19:112
5 september

2018/19:933 Beskattning av husbilar
av *Jan Ericson* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2018/19:934 Minskat antal remissinstanser
av *Sten Bergheden* (M)
till statsrådet Mikael Damberg (S)

2018/19:935 Transportstyrelsens besked om husbilar
av *Thomas Morell* (SD)
till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

den 2 september

2018/19:936 Lärdomar från Danmark kring WLTP-metoden
av *Lars Beckman* (M)

till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2018/19:937 Beskattning av husbilar
av *Thomas Morell* (SD)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2018/19:938 Åtgärder mot brottligheten på landsbygden
av *Kristina Yngwe* (C)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

den 3 september

2018/19:939 Landshövding i Värmland

av *Marléne Lund Kopparklint* (M)

till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2018/19:940 Transportstyrelsens motstridiga besked om skatten på husbilar

av *Boriana Åberg* (M)

till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2018/19:941 Skatten på husbilar

av *Boriana Åberg* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2018/19:942 Bredband

av *Lars Mejern Larsson* (S)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2018/19:943 Möjligheten att sätta upp bevakningskameror

av *Boriana Åberg* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

den 4 september

2018/19:944 Korruption inom biståndet

av *Magdalena Schröder* (M)

till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2018/19:945 Polisens kontroller av färdskrivare

av *Thomas Morell* (SD)

till statsrådet Mikael Damberg (S)

2018/19:946 Breddad skattereduktion till de som bor i lägenhet
av *Jens Holm* (V)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2018/19:947 Remisshanteringen av vapendirektivet
av *Daniel Bäckström* (C)

till statsrådet Mikael Damberg (S)

2018/19:948 Turkiets skyldigheter gentemot EU
av *Kadir Kasirga* (S)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

Prot. 2018/19:112
5 september

§ 11 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 30 augusti

2018/19:887 Åtgärder mot Kina

av *Hans Wallmark* (M)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

den 2 september

2018/19:889 Angående Postnord

av *Boriana Åberg* (M)

till näringsminister Ibrahim Baylan (S)

2018/19:895 Förtrycket av kvinnor i Iran

av *Boriana Åberg* (M)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2018/19:894 Grannländernas gränskontroller

av *Boriana Åberg* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2018/19:893 Taiwans deltagande i internationella FN-sammanhang

av *Boriana Åberg* (M)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2018/19:890 Bilstöd vid funktionsnedsättning

av *Boriana Åberg* (M)

till socialminister Lena Hallengren (S)

2018/19:898 Personrån i norra Stockholmsområdet

av *Alireza Akhondi* (C)

till statsrådet Mikael Damberg (S)

2018/19:897 Bidrag till hemladdare för elbilar

av *Martina Johansson* (C)

till miljö- och klimatminister Isabella Lövin (MP)

2018/19:896 Postnord och otillåten cabotagetrafik

av *Thomas Morell* (SD)

till näringsminister Ibrahim Baylan (S)

den 3 september

2018/19:899 Avsättningen av borgmästare i Turkiet

av *Anders Österberg* (S)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2018/19:906 Nya angrepp på demokratin i Turkiet

av *Amineh Kakabaveh* (V)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2018/19:900 Överenskommelser för återsändande av kriminella utlänningar

av *Markus Wiechel* (SD)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2018/19:902 Resebidrag för ansökan om uppehållstillstånd

av *Markus Wiechel* (SD)
till socialminister Lena Hallengren (S)

2018/19:901 Åtgärder efter händelserna vid Hormuzsundet

av *Markus Wiechel* (SD)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2018/19:904 Granbarkborren

av *Lotta Finstorp* (M)
till statsrådet Jennie Nilsson (S)

2018/19:905 Vårdmomsen

av *John Weinerhall* (M)
till finansminister Magdalena Andersson (S)

2018/19:903 Mänskliga rättigheter i Iran

av *Amineh Kakabaveh* (V)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

den 4 september

2018/19:907 Palestinska myndigheten och hbtq

av *Tobias Andersson* (SD)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2018/19:908 Problem med webbtjänsten Jobskills

av *Lars Beckman* (M)
till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2018/19:909 Arbetsförmedlingens förvaltning

av *Lars Beckman* (M)
till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2018/19:911 Utlokalisering av ett museum om Förintelsen

av *Arman Teimouri* (L)
till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2018/19:912 Nätjättarnas ställning

av *Fredrik Lindahl* (SD)
till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2018/19:913 Statens idrottspolitiska mål

av *Saila Quicklund* (M)
till kultur- och demokratiminister Amanda Lind (MP)

2018/19:888 Gemensamt nordiskt agerande mot våldsbejakande grupper

av *Hans Wallmark* (M)
till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

den 6 september

Prot. 2018/19:112
5 september

2018/19:915 Beställansvar utan verkan
av *Thomas Morell* (SD)
till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

§ 12 Kammaren åtskildes kl. 12.20.

Sammanträdet leddes av andre vice talmannen.

Vid protokollet

ANNA ASPEGREN

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1	Avsägelse.....	1
§ 2	Anmälan om kompletteringsval	1
§ 3	Anmälan om subsidiaritetsprövning	2
§ 4	Anmälan om fördröjt svar på interpellation	2
§ 5	Anmälan om faktapromemorior	3
§ 6	Ärenden för hänvisning till utskott	3
§ 7	Svar på interpellation 2018/19:303 om ersättning till markägare	3
	Anf. 1 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	3
	Anf. 2 EDWARD RIEDL (M)	4
	Anf. 3 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	5
	Anf. 4 EDWARD RIEDL (M)	5
	Anf. 5 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	6
	Anf. 6 EDWARD RIEDL (M)	7
	Anf. 7 Infrastrukturminister TOMAS ENEROTH (S)	7
§ 8	Bordläggning och beslut om förlängd motionstid.....	8
§ 9	Anmälan om interpellationer	8
§ 10	Anmälan om frågor för skriftliga svar	9
§ 11	Anmälan om skriftliga svar på frågor	11
§ 12	Kammaren åtskildes kl. 12.20.	13